

Seat No. _____

HAL-1604010001030200
LL. B. (Sem.-III)
(W.E.F. 2016) Examination
June - 2023
Law
(Labour & Industrial Law-1)

Time : 2½ Hours / Total Marks : 70

- સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.
(2) બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

1 ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારા હેઠળ મજૂર અદાલતની સત્તાઓ અને કાર્યવાહી સમજાવો. 14

અથવા

1 છટણી એટલે શું? છટણી થયેલાને ફરી કામ પર લેવા અંગેના પ્રબંધો અને 14
હકો જણાવો.

2 કારખાના કાયદા - 1948 અન્વયે જોખમકારક પ્રક્રિયા સંબંધી જોગવાઈઓ 14
જણાવો.

અથવા

2 કારખાના ધારા અન્વયે સ્ત્રીઓ અને બાળકોને કામે રાખવા બાબતના નિયંત્રણોની 14
ચર્ચા કરો.

3 ઔદ્યોગિક રોજગાર ધારો - 1946 અન્વયે સ્થાયી હુકમોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

3 કામદારોનો ભવિષ્યનિધિ ધારો - 1952 વિશે નોંધ લખો. 14

4 કામદાર સંઘની નોંધણીની કાર્યવાહી જણાવો. કયા સંજોગોમાં તે રદ કરી શકાય? 14

અથવા

4 કામદાર સંઘના કાયદા અન્વયે નોંધાયેલા કામદાર સંઘના હકો અને 14
જવાબદારીઓની ચર્ચા કરો.

- 5 ટૂંકનોંધ લખો: (ગમે તે બે) 14
(1) ફેમિલી પેન્શન સ્કીમ
(2) નમૂનાના સ્થાયી હુકમો
(3) અસમર્થતાના પ્રકારો
(4) અયોગ્ય કામદાર આચરણ.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions carry equal marks.
(2) Attempt all questions.

- 1 Explain the proceedings and powers of labour court under ID Act. 14

OR

- 1 What is retrenchment? Provide the rights and to re-order for work to the retrenchment of employee. 14

- 2 State the provisions regarding hazardous procedures under Factories Act 1948. 14

OR

- 2 Discuss the provisions regarding restrictions in respect of employment of women and children under Factory Act. 14

- 3 Explain standing orders under Industrial Employee Act 1946. 14

OR

- 3 Write a note on Employee's Provident Funds Act 1952. 14

- 4 Explain the proceeding of registration for trade union. In which circumstances it can be revoked? 14

OR

- 4 Discuss the rights and liabilities of registered trade union under the Trade Union Act. 14

- 5 Write short notes: (any **two**) 14

- (1) Family pension scheme
(2) Model standing orders
(3) Types of disability
(4) Unfair labour practices